

SZEKSZÁRDI DIENES VALÉRIA ÁLTALÁNOS ISKOLA
VALÉRIA DIENES GRUNDSCHULE

7100 SZEKSZÁRD, SZENT-GYÖRGYI ALBERT U. 6
TEL: 74/511-471, 74/511-472

E-MAIL: TITKARSAG@DIENESSULI.HU
HONLAP: DIENESSULI.HU

279-8

IV.
Önkormányzat

ÉRKEZETT
Valéria
2018 OKT 15.

30103

Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat
Deutsche Nationalitätenselbstverwaltung
7100 Szekszárd, Rákóczi u.. 69-71.

Ikt.sz.: NO 312/2018.

Dr. Józán-Jilling Mihály
Elnök Úr részére

Tárgy: Tájékoztatás

POLGÁRMESTERI HIVATAL SZEKSZÁRD		
Központi iktató		
2018 OKT 17.		
IV/B 279-8		
		dr L.S.

Tisztelt Elnök Úr!

A IV./B/279-3/2018. iktatószámú levelére válaszolva mellékelten megküldöm a tájékoztatást az iskolánkban folyó német nemzetiségi nevelés-oktatás helyzetéről.

Szekszárd, 2018. október 10.

Tisztelettel:

Simon Andrea
intézményvezető

A német nemzetiségi nevelés-oktatás helyzete a Szekszárdi Dienes Valéria Általános Iskolában

1. TANULÓINK RÉSZVÉTELI ARÁNYA A NÉMET-NEMZETISÉGI NEVELÉS-OKTÁÁSBAN

A **2017-2018-as tanév** végén 547 tanuló**ból** 432 vett részt a német nemzetiségi nevelés-oktatásban, ami tanulóink 79 %-a (78,98 %).

A mostani, 2018-2019-es tanévben kezdtünk először némileg kisebb létszámmal, mint a korábbi években. A nagy létszámú kimenő 8. évfolyamunk és az utóbbi két év viszonylag kis létszámú beiratkozók miatt (60 ill. 58 elsőst írtattak be a szülők) ez az első év, amikor kicsit csökkent tanulóink összlétszáma. Sajnos az óvodások jelenlegi száma miatt a csökkenő gyermeklétszám a következő években is meg fog jelenni a beiskolázásnál, ami iskolánkat érinti a legerőteljesebben a rendkívül kis körzetünk miatt.

A tavalyi elsős osztályösszevonás után még ennek a negatív hatására is számítanunk kellett. Sokan kérdezték, hogy idén nem lesz-e megint összevonás.

Az idei beiskolázás előtt, amikor megkaptuk az óvodák tanköteleseinek a táblázatát, igyekeztem előre felmérni a várható tanulók számát. (Nem mindenki szolgáltatott adatokat, nem szerepeltek a táblázatban a PTE IGY Gyakorlóóvoda, a Szent Rita Katolikus Óvoda és a Szekszárdi Waldorf Óvoda óvodásai – gondolom, azért, mert őket a saját intézményük óvodájába várták –, valamint "Az Én Ovim" Óvoda.) Ebben a táblázatban **343 szekszárdi óvodás** volt feltüntetve, közülük **218 az iskolába felvehető** – tehát akikre az állami fenntartású iskolák számíthatnak. Tehát ez rendkívül kevés!

A kevés beiskolázandó gyermek mellett sok év óta számunkra rendkívül hátrányos körzetelosztás alapján dolgozunk. Most, hogy nagyon lecsökkent a gyerekek száma, ez még inkább hátrány a beiskolázásban.

Az utcák száma szerint a következő a helyzet:

Baka iskola körzetéhez tartozik **104 utca + 3 utca részben**, valamint **Szálka** közigazgatási területe

Garay iskola körzetéhez tartozik **103 utca + 3 utca részben**, valamint **Sióagárd** közigazgatási területe

Babits iskola körzetéhez tartozik **83 utca + 3 utca részben**

Dienes iskola körzetéhez tartozik **33 utca + 4 utca részben**.

Érdeemes megnézni a többi iskola beszámolójából is, hogy ilyen körzetes elosztás után ebből hány tanulót tudtak felfenni az 1. osztályba. Az iskolánk munkáját elismerve érzem abban, hogy a körzetek és a mi körzetünk arányát látva mégis (áprilisban beíratott 53 tanuló után) 58 tanulóval tudjuk indítani az 1. évfolyamunkat. Azonban ettől még mindig nem érezzük sikernek, mert ez nem 3 megnyugtató létszámú osztály.

Az 1. osztályaink létszáma:

1.a nemzetiségi kétnyelvű osztály létszáma: 24 fő

1.b nemzetiségi nyelvoktató osztály létszáma: 18 fő

1.c általános tantervű osztály létszáma: 16 fő

Ez **72,1 %-os** német nemzetiségi arány az első évfolyamon.

A kicsi beiskolázási körzetünk miatt indokoltnak tartanánk iskolánk körzetének növelését, amire idén januárban javaslatot tettem, de a beiskolázásig mégsem módosultak a szekszárdi beiskolázási körzetek. A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat beadványára érkezett pozitív választ is csak a következő tanévtől tudjuk érvényesíteni.

Javaslatom szerint olyan utcákkal lehetne növelni a körzetünket, amelyek a Baka és a Dienes iskola közötti területen találhatóak. Az alább felsoroltak talán még közelebb is vannak hozzánk, mint a Baka iskolához:

Allende u., Bem u., Benczúr u., Bercsényi u., Bródy köz, Cseri J. u., Fáy András u., Hány János u., Ibolya u., Kálvária u., Kilátó u., Lehel u., a teljes Munkácsi u., Obsitos u., Vincellér u.

Még ki lehetne egyenlíteni az aránytalan területi felosztást Szálka közigazgatási területének hozzánk csatolásával, mivel aki Szálkáról beutazik, annak lényegében mindegy, hogy a Baka-iskoláig vagy a Dienes-iskoláig közlekedik. Most is vannak bejáró tanulóink Szálkáról (ugyan nem sok: 15 fő, közülük 12 jár nemzetiségi osztályba), akik a német nemzetiségi nyelvtanulást szívesen végzik iskolánkban. (Jelenleg 89 bejáró tanuló van, közülük 75 részesül német nemzetiségi nevelés-oktatásban.)

Az az elv, hogy a hátrányos helyzetű ill. veszélyeztetett gyermekek elhelyezése lehetőleg egyenletesen történjen az iskolák között, továbbra is fontos. Ezért a Baka és a Dienes iskola közötti „szegregált” terület fele-fele elosztását változatlanul kellene hagyni.

	2018. okt. 1.	2017. szept. 1.	2017. jan.	2016. jan.	2015. jan.
A tanulók létszáma	534 fő	545 fő	541 fő	523	518
Német nemzetiségi oktatásban részesülők száma	410 fő	431 fő	421 fő	396	385
Német nemzetiségi oktatásban részesülők részaránya	78,78 %	78,08 %	77,82 %	75,72 %	74,32 %

2. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Német munkaközösségünket továbbra is 17 fő alkotja, alsó tagozaton 8 fő, a felsőn 9 pedagógus tanítja a németet és a német népismeretet. Változást az jelentett, hogy Bonifertné Simon Bernadett babát vár, a helyére Bábelné Rein Máriát vettük fel határozott időre, aki szintén német nemzetiségi tanítói végzettséggel rendelkezik. Ezzel a szakos ellátottságunk 100 %.

Nyugdíjba ment (matematika-technika-informatika szakos) kolléganőnk helyett meghirdettük a pályázatot, de nem volt jelentkező. Így – a tavalyihoz hasonlóan – további egy fővel kevesebb pedagógussal kezdjük az évet. A hiányzó órákat a kollégák között szétosztottuk, így minden órát szakosan tartunk meg, de a pedagógusok óraszámát tovább emelkedett.

3. NÉMET MUNKAKÖZÖSSÉGÜNK SZAKMAI FEJLESZTÉSE TOVÁBBKÉPZÉSEKKEL A 2017/2018-AS TANÉVBEN

A továbbképzés címe, témája	Előadó	Részvevő	Órasz.
Német nemzetiségi gyakorlatvezető tanító szakvizsga	PTE Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar	Wigand Brigitta	4 félév
Goethe Institut Budapest: Német népismeret módszertani továbbképzés, - Munka a Schatztruhe tankönyvcsalád könyveivel	Frey Mária	Wigand Brigitta Vargáné Rónai Éva	30
EFOP-3.2.15-VEKOP-17-2017-00001 „Élmény tanulni!” - Pedagógusok képzése Nyelvi tábor szervezése		Wigand Brigitta	30
Methodik und Didaktik des Deutschunterrichts mit Projektarbeit „Nachhaltige Stadt und Region“	Studienhaus Wiesnek	Pálné Nähr Györgyi Bozzay Izabella	30
Nemzetiségi szaktanácsadói felkészítés		Bozzay Izabella	30

Kis óraszámú továbbképzések, 30 óras akkreditált továbbképzésbe beszámítható

A továbbképzés címe, témája	Előadó	Részvevő	Órasz.
Pedagógus felkészítése minősítésre	Englenderné Hock Ibolya – Ágics Lászlóné	Wigand Brigitta Vargáné Rónai Éva Péter Renáta	10
Förderung der deutschen Sprache an zweisprachigen Kindergärten und Grundschulen in Ungarn	Gerti és Irmí Schwoshuber	Bozzay Izabella Mikola Péterné Lenkeiné Várhegyi Éva Steib-Gajda Szilvia	5
Sommerakademie für Deutschlehrer in Baja		Müller Jánosné	25

Nem akkreditált továbbképzések, előadások

A továbbképzés címe, témája	Előadó	Részvevő
Adventswerkstatt-Műhelyfoglalkozás az alsó tagozaton Hospitalás és konzultáció a pécsi Koch Valéria Iskolaközpontban	Flódung Mária	Wigand Brigitta
PhD. egyetemi docens, intézetigazgató Nyelvjárásban íródott szövegek közvetítése az óvodában és az általános iskolában	Dr. Klein Ágnes	Simon Andrea Bozzay Izabella Wigand Brigitta Vargáné Rónai Éva Pálné Nähr Györgyi Mikola Péterné

Tapasztalatok a továbbképzéssel kapcsolatban

Wigand Brigitta sikeresen abszolválta a Német nemzetiségi gyakorlatvezető tanító szakvizsgáját és erről tanúsítványt szerzett. A szakdolgozatát a Volkskunde tantárgy mentorálási lehetőségeiből írta, melyet sok tapasztalati ténnyel tudott alátámasztani, mivel a Dienes Iskola és PTE együttműködésén alapuló hallgatói képzésben is aktívan részt vett és ebben a tanévben koordinátori szerepet is vállalt.

A továbbképzések során az ismeretszerzés mellett lehetőség van tapasztalatszerzésre is, ami mindig nagyon hasznos.

4. TÁRGYI FELTÉTELEK

A tárgyi feltételek sokat javultak az elmúlt tanévben, hiszen az EFOP 3.2.4-16 pályázaton keresztül minden pedagógus hozzájuthatott egy saját használatú laptophoz, az eddig mindenhol meglévő CD lejátszó mellé. A tanév végére sok teremben felszerelésre kerültek a projektorok a mennyezetre, így megfelelő kiegészítő eszközökkel a fehér táblák könnyen interaktívá tehetőek, így már nem csak kivetítésre alkalmasak. Egyedül az egyik alsós németes teremben (fsz. 11.) hiányoznak még modern eszközök (Projektor, a fehér táblát interaktívá tevő eszköz, mágneses, írható tábla, új hangszóró, ...) Eszközeink fejlesztésekor megpróbáljuk ebben a teremben is javítani a felszereltséget.

5. VERSENYEK, VERSENYEREDMÉNYEK

Az elmúlt tanévben is több versenyt szerveztünk mind a saját, mind a megye német nyelvet tanuló diákjai számára.

5.1 Saját szervezésű versenyek:

- **Levelező szövegértő verseny 4. osztályosok számára**

Az idei tanévben 18. alkalommal hirdettük meg versenyünket. Idén 80 tanuló jelentkezett rá Tolna megye 12 iskolájából, tehát idén is népszerű volt a verseny. A négy forduló után idén is döntőt szerveztünk iskolánkban a legjobb 20 indulónak, ahol 10 állomáson adhattak tudást a szövegértésükről. A levelező fordulók feladatait Wigand Brigitta és Vargáné Rónai Éva állították össze, a javításban Péter Renáta is segített, a helyi döntőn pedig a német munkaközösség nagy része részt vett, egy-egy állomást vezetését vállalva.

- **Dienes napi német verseny a felső tagozatosok számára**

A hagyománynak számító verseny feladatlapjait Puskás Andrea állította össze, ill. a verseny lebonyolítását is ő végezte.

Vers- és prózamondó házi verseny

November 21-én rendeztük meg a német vers- és prózamondó verseny iskolai fordulóját. Alsó tagozaton szinte kivétel nélkül minden nevelő az indítható öt tanulót nevezte és készítette fel. A felső tagozaton is sikerült csoportonként 2-4 tanulót indítani.

Ez a nevelők számára komoly feladat, hiszen a tanulókhöz közelálló és jól előadható szöveget kell keresniük, majd felkészíteni a tanulókat a versenyre.

Idén is Lenkeiné Várhegyi Éva vállalta a szervezési feladatokat (oklevelek, ajándékok, zsűri összeállítása), ebben Bozzay Izabella volt a segítségével.

A zsűrizésben minden kolléga részt vett, mindenki egy olyan korcsoport indulóit értékelte, amelyben nem szerepelt saját tanulója.

Már hagyomány, hogy a Wunderland Kindergarten óvodásai is meghívást kapnak a versenyre, ezzel is erősítve a két intézmény közötti kapcsolatot.

Külön öröm, hogy sikerül néhány tanulót nyelvjárás kategóriában is indítani, bár ez évről évre egyre nehezebb feladatnak bizonyul. Hagyományosan az iskolai verseny első helyezettei indulnak a tavasszal megrendezésre kerülő német vers – és prózamondó verseny megyei fordulójában. Eredmények: <http://www.dienessuli.hu/hir/1531/nemet+vers-es+prozamondo+verseny.html>

- **Magyarországi németek XIV. országos vers- és prózamondó versenyének Tolna megyei döntője**

Az LDU által meghirdetett német nemzetiségi vers- és prózamondó verseny Tolna megyei döntőjének ismét iskolánk adott otthont 2018. április 6-án. A megye 13 német nemzetiségi általános iskolájából idén is 68 tanuló vett részt a színvonalas versenyen. A szervezés feladatait Prischetzkyne Márkus Emőke és Vargáné Rónai Éva végezte. A jutalomkönyveket Vargáné Rónai Éva szerezte be, az anyagi támogatást ehhez a Tolna Megyei Német Önkormányzatok Szövetsége Egyesület nyújtotta.

Minden kategória zsűrijében dolgozott egy-egy nevelő is az iskolánkból a vendégek mellett. (Prischetzkyne Márkus Emőke, dr. Galigerné Pártai Erika, Mikola Péterné, Pálné Nähr Györgyi)

Iskolánk tanulói az alábbi szép helyezéseket érték el a versenyen, az első három helyezést elérők ezzel bejutottak az országos döntőbe.

Eredményeink: <http://www.dienessuli.hu/hir/1761/xiv+magyarorszag+nemet+vers-es+prozamondo+verseny+tolna+megyei+dontoje.html>

Irodalmi nyelvi kategória

1-2. évfolyam:

Helyezés	Név	Felkészítő:
1.	Töttös Gábor 2.b	Lenkeiné Várhegyi Éva
7.	Lánger Dóra 1.b	Müller Jánosné

3-4. évfolyam:

Helyezés	Név	Felkészítő:
2.	Koch Benjámín 3.b	Vargáné Rónai Éva

5-6. évfolyam:

Helyezés	Név	Felkészítő:
4.	Wigand Barnabás 6.b	Prischetzkyne Márkus Emőke

7-8. évfolyam:

Helyezés	Név	Felkészítő:
1.	Főglein Liza 7.b	Scherer Tamás
3.	Mayer Virág 8.c	Puskás Andrea

Nyelvjárás kategória

1-2. évfolyam:

Helyezés	Név	Felkészítő:
1.	Egyed Gergő 2.b	Lenkeiné Várhegyi Éva
1.	Pál-Kovács Panna 2.b	Vargáné Rónai Éva

5.2 Más szervezők által meghirdetett versenyek

- **Magyarországi németek XIV. országos vers- és prózamondó versenyének országos döntője**

A megyei forduló után az országos döntőben 6 tanulóink indult, melyet 2018. május 18-án a Budapesti Német Nemzetiségi Gimnáziumban rendeztek meg.

Tanulóink közül a legjobb eredményt **Töttös Gábor** (2.b) érte el, aki a nagyon előkelő **4. helyen** végzett, Lenkeiné Várhegyi Éva felkészítésével, de szépen szerepelt **Mayer Virág** (8.c) is, aki **9. lett**, felkészítője Puskás Andrea volt.

- **Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium megyei német szépírási versenye**

A Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium német szépírási verseny megyei döntőjén iskolánkat október 21-én **Főglein Liza** képviselte és magabiztosan meg is nyerte a versenyt. Felkészítője Scherer Tamás volt.

- **Gyöngyi megyei német nemzetiségi verseny; Deutscher Nationalitätenwettbewerb**
2 tanuló képviselte iskolánkat tavasszal a Gyöngyi megyei német nemzetiségi versenyen Aradi Gergely felkészítésével. Ez a verseny nagyon népszerű volt évekig, nagyon szép eredményeink is születtek, de az utazás egyre nehezebben szervezhető meg, hiszen szülői segítséggel nem mindig oldható meg.

- **Magyar-Német Két Tannyelvű Iskolák országos szövegértő versenye**
Egyre népszerűbb tanulóink körében ez a verseny, melyen iskolánk tanulói már harmadik alkalommal vettek részt, idén Érden. Iskolánkat 3 nyolcadikos és két hatodikos tanuló képviselte az egyéni versenyben. Tanítványaink remekül helyt álltak a versenyen.

Helyezés	Név	Osztály	Felkészítő
3.	Balbach Noelle	8.b	Pálné Nühr Györgyi
4.	Kapitány Zsombor	8.b	Pálné Nühr Györgyi
7.	Tamás Réka	8.b	Pálné Nühr Györgyi

5.3 Levelező versenyek

Tanulóink szívesen vesznek részt levelező versenyeken, különösen azokon, amelyek végén egy döntőn mérhetik össze tudásukat más iskolák tanulóival. Kedvelik az ilyen jellegű versenyeket, hiszen ilyenkor úgy gyarapíthatják tudásukat, hogy maguk járnak utána azoknak a dolgoknak, amit esetleg még nem tanultak, vagy ami éppen már feledésbe merült.

Alábbi levelező versenyeken vettek részt tanulóink, általában a döntőbe is bejutva, szép eredményekkel bizonyítva tudásukat:

- **Rund um die Feste - Bonyhádi levelező verseny**

Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Általános Iskola 3. osztályosoknak kiírt négyfordulós „Rund um die Feste” versenyén, 14 tanulóink indult, hatan jutottak közülük a megyei döntőbe a legjobb 20 közé, ahol a következő szép eredményeket érték el.

Helyezés	Név	Osztály	Felkészítő
1.	Bogensperger Julia	3.b	Vargáné Rónai Éva
3.	Papp Bálint	3.b	Wigand Brigitta
4.	Ganczer Nóra	3.b	Vargáné Rónai Éva
6.	Orbán Emma	3.b	Wigand Brigitta

- **Böngész egyéni és csapatverseny**

Évek óta népszerű és sikeres az alsó és felső tagozaton egyaránt a Hebe kft levelező versenye.

Országos eredmények

hely	név	osztály	felkészítő
3.	Manhalt Lisa Mármárosi Alexa	3.c	Wigand Brigitta
3.	Werner Zita	4.b	Jákob Lívía

Egyéni döntő

hely	név	osztály	felkészítő
1.	Manhalt Lisa	3.c	Wigand Brigitta

Herbst in den DACH-Ländern

hely	név	oszt.	felkészítő
9.	Miklós Kitti	4.c	Mikola Péterné
9.	Péti Anna	4.c	Mikola Péterné
26.	Csötönyi Réka	4.c	Mikola Péterné
26.	Horváth Zita Zsófia	4.c	Mikola Péterné
26.	Vörös Jázmin Virág	4.c	Mikola Péterné

- **Mozaik Országos Internetes Tanulmányi Verseny**

Tanítványaink körében igen népszerű a Mozaik Kiadó által szervezett tanulmányi verseny. Német nyelvből idén négy 6.b osztályos tanulónk jutott be az országos döntőbe.

A megmérettetésen végül

Felföldi Fanni országos 6.,

Heidt Regina országos 3.,

Lencz Vanda és Vesztergombi Réka hibátlan teljesítménnyel, holtversenyben országos 1. helyezést értek el. Felkészítő tanáruk: Prischetzkyne Márkus Emőke volt.

A fenti levelező versenyek mellett a **TITOK** és **VUK** versenyeken is kipróbálták magukat a tanulóink.

Nyelvvizsga

Végzőseinket már évek óta nagy sikerrel készítik fel tanáraik nyelvvizsgákra, pl. DSD I. Origó, Telc.

DSD I. nyelvvizsgára **45 főt** készített fel Pálné Nähr Györgyi, Péter Renáta és Puskás Andrea, közülük

B1 szintet **39 tanuló** ért el,

DSD B1 szóbeli, A2 írásbeli: **5 főnek** és

DSD A2 szóbeli, B1 írásbeli: **1 főnek** sikerült

Origó középfokú nyelvvizsgán 16 fő vett részt, ebből 15 komplex nyelvvizsgára és 1 fő csak írásbeli nyelvvizsgára jelentkezett. A nyár folyamán tudtuk meg az eredményt, hogy **mind a 16 tanulónak sikerült a középfokú nyelvvizsgája!**

6. HAGYOMÁNYŐRZŐ TEVÉKENYSÉGEINK

- **Kirándulások német nemzetiségi tájházakba**

Az 5. és 6. évfolyam ősszel Geresdlakra tett kirándulást, ahol több német nemzetiségi kiállítást is megtekintettek, pl. a falu életét bemutató babakiállítást, mézeskalács kiállítást,

kendő – és falvédő kiállítást. Kísérőik Puskás Andrea, Péter Renáta, Aradi Gergely, Mikola Péterné és Vargáné Rónai Éva voltak. Köszönjük a Szekszárdi Német Egyesületnek, hogy a lehetővé tette az ingyenes kirándulást számunkra.

Ősszel Scherer Tamás szervezett osztálykirándulást Somberekre, ahol a nagyon jól felszerelt tájházat és a sváb tanösvényt tanulmányozták.

Ezek az eseményeken nagyon szívesen vesznek részt a gyerekek, nagyon sok ismerethez jutnak észrevétlenül, játékos formában, tevékenységük közben.

- **Német nép- és honismereti óra**

Nagy segítség a nemzetiségi kultúra továbbadásában, hogy erre már az alsó tagozaton is külön óra van. Alsóban és felsőben is sokat foglalkozunk a különböző ünnepekkel és az ezekhez kapcsolódó szokásokkal. Rendszeresen tanulnak a gyerekek a különböző népszokásokhoz kapcsolódó dalokat, mondókákat.

A tanításhoz rendelkezésünkre áll egy remek tankönyvcsalád is, Frey Mária Schatztruhe tankönyvei, az elmúlt tanévben a szerző továbbképzés keretében bemutatta a tankönyvcsaládot, jól használható, motiváló ötletekkel kiegészítve.

A tanteremben is elérhető internet és projektor segítségével sikerült filmrészletekkel, néptáncokkal, népdalokkal színesíteni a népismeret órákat.

Öröm és élmény tanulónak és szülőnek, nagyszülőnek egyaránt, ha idősebb családtag, rokon ismerős jön be az órára mesélni, dalt vagy régi játékot tanítani, süteményt sütni. Egyre többen élnek ezzel a lehetőséggel.

Örömmel látjuk, hogy a honismereti órán tanult és gyakorolt dalok, mondókák, mesék beépülnek az iskolai ünnepélyekbe és különböző műsorokba is. A hagyományápolás fontos és maradandó értékeket közvetít, egy folyamat, amely nem zárul le a tanév végén.

Több osztály tett kirándulást az elmúlt tanévben a Petrits család Mézeskalács múzeumába, ahol a mézeskalácsosság mellett a vele szoros kapcsolatban álló gyertyakészítéssel is megismerkedhettek, sőt bele is kóstolhattak ezekbe a mesterségekbe.

- **Iskolai német nemzetiségi kiállítás**

A német honismeret órán idén is a legtöbb osztály megnézte a kiállításunkat, fókuszálva arra a területre, amellyel éppen foglalkoznak (vállkendő, falvédők motívumai, ruhadarabok, konyhai használati tárgyak)

- **Német nemzetiségi tánc**

Az alsó tagozatos németes osztályokból mindenki részt vett a táncoktatásban. Az elsős és másodikos tanulókat Bozzay Izabella magyarországi német gyerekek körjátékaival, dalaival, egyszerűbb táncaival, mondókáival ismértette meg, a 3-4. évfolyammal Köhlerné Koch Ilona foglalkozott. A táncsoportok az év folyamán igényes műsoraikkal felléptek többek közt az iskolai svábbálon, a PTE TrachtTag-ján, a város Állampolgári Részvétel Hetén és a Wunderland Kindergarten gyermektánc találkozásán is.

- **Svábbál**

Idén munkaközösségünk a 27. svábbálját rendezte meg a Babits Mihály Kulturális Központban.

Az egész munkaközösség részt vett a szervezésben és a lebonyolításban. A jó szervezésnek és a csapatmunkának köszönhetően, igazán sikeres volt a rendezvény: nagyon színvonalas műsorral örvendeztettük meg tanulóinkat, szüleiket, meghívott vendégeinket és a német önkormányzat képviselőit. Műsorunkban felléptek tanulóink német néptáncokkal, népdalokkal, és idén is színpadra lépett az Ifjúsági Fúvószenekar, a Mondschein Kórus is, amely a negyedikesekkel is előadott közösen két német népdalt. Hagyományainkhoz híven

megszerveztük a nagy sikerű német népviseleti bemutatót, majd Bozzay Izabella és Köhlerne Koch Ilona vezetett táncjátékot.

Meglepően sok nagyon igényes eredeti német népviseletet mutattak be tanulóink, ami a szülők együttműködését, motiváltságát is bizonyítja.

A büfé jelentős részét idén is szülők és nagyszülők segítségével összegyűjtött és megsütött hagyományos sváb sütemények alkották.

- **TrachtTag – A népviselet napja**

A „Múltunk a jelenben, egy nap népviseletben” elnevezésű magánkezdeményezést támogatva hirdette idén is a Zentrum a TrachtTag-ot 2018. 04. 27-én, immár negyedik alkalommal. Idén az eddigi hagyományokat kiegészítve az egész alsó tagozat közösen eltáncolt öt rövid német gyermektáncot, melyet egy dal erejéig a felső tagozatosok dallal kísérték, a Stimmen wir an! kezdeményezésnek eleget téve. A szervezést Bozzay Izabella végezte, de lelkesen kapcsolódtak a kezdeményezéshez a pedagógusok és a tanulók is. Felemelő élmény volt ez az egész iskolát összefogó, megmozgató műsor minden résztvevőnek! Az eseményről a TolnaTájTelevízió riportot és filmes ízelítőt készített, amit a televízió hírműsorában lehetett megtekinteni.

A nap lényege az volt, hogy a résztvevők válasszanak ki egy népviseleti ruhadarabot, vagy kiegészítőt és a hétköznapi ruhákkal kombinálva egész nap, vagy egy napszakban hordják azt. A kezdeményezéssel szeretnénk közelebb hozni elődeink életét a sajátunkhoz, szeretnénk megemlékezni róluk, a ránk hagyott értékekről.

A TrachtTag-hoz kapcsolódóan a Vármegyeháza által szervezett Varródoboz foglalkozáson vettek részt a 3.b osztályosok Wigand Brigitta kíséretében, ahol keresztszemes hímzéssel díszített képfestő táskát készíthettek a gyerekek. Az akkor nyitva tartó Kelet-Európában élő német kisebbséget bemutató kiállítást is megtekinthették a gyerekek, de Hucker Veronika múzeumpedagógus is nagyon színes előadással egészítette ki a gyerekek magyarországi németek történelmével kapcsolatos tudását is.

- **Nemzetiségi Gálaest**

December 13-án a 3.b osztály és Balbach Noelle képviselte iskolánkat a Kisebbségek Napja alkalmából szervezett gálaesten, ahol egy német nyelvű zenés jelenettel és verssel színesítették az est műsorát. Ennek keretében Balbach Noelle 8.b osztályos tanuló vehette át az Ungarndeutscher Nachwuchs kitüntetést a német nyelv tanulása és hagyományápolás területén nyújtott nyolc éves aktív munkájáért.

- **Német kiskórus**

Dr. Vittayné Kovács Ildikó vezeti iskolánk német kiskórusát. A kórus több iskolai, városi rendezvényen és megnyitón is nagy sikerrel lépett fel. Tavasszal német nemzetiségi kórusunk először vett részt és mérettette meg magát az Éneklő Ifjúság hangversenyen, melyen arany minősítést szerzett. A 12 fős kórus zömében Tolna megyei kétszólamú német népdalokat énekelt – Keller Antal harmonika kíséretével. Az egységes népviseletet viselő lányok szép hangjukkal elismerést vívtak ki az őket hallgatókból.

- **Márton-nap**

Lassan hagyománnyá vált iskolánkban is a Márton-napi ünnepség, lámpás felvonulás, melyet november 10-én délután tartottunk. Az idei műsort egy kis jelenettel színesítettünk, mellyel a 3.b osztály mutatta be Szent Márton életének meghatározó pillanatait német nyelven. A sikeres kezdeményezést szeretnénk jövő évtől kibővíteni az egész alsó tagozatra, nem csak a német, hanem a magyar hagyományokat is bemutatva.

- **Nemzetiségi nap**

Iskolánk ősszel már harmadik alkalommal rendezte meg a nemzetiségi napot. Hosszú szervezés előzte meg, melyben a munkaközösség nagy része részt vett. A rendezvény kellemes és hasznos élményt nyújtott minden tanulónak és pedagógusnak.

A programban szerepelt többek között kosárfonás, hangszerbemutató, csuhébaba készítése, sváb tanösvény, bútorfestés hartai motívumokkal, házi áldás készítése gót betűkkel, sváb ételek készítése és természetesen barkácsolás.

Josef Michaelis, az ismert magyarországi német költő rendhagyó irodalomórát tartott. A költő mesélt az életéről, felolvasott a verseiből és egy meséjét is meghallgathatták. A versek megértését érdekes feladatokkal segítette. A gyerekek számára nagy élmény volt a vele való találkozás.

Rendezvényünkön több mint 10 külsős kolléga is részt vett, mivel az Oktatási Hivatal Bázisintézményeként iskolánk jó gyakorlataként bemutattuk nekik ezt a rendezvényünket is.

7. EGYÉB TEVÉKENYSÉGEK

- **Színház, mozi**

A DBU felújítása óta rendszeresen látogatjuk a gyermekeknek és fiataloknak szóló németnyelvű színházi előadásokat. Az alsó tagozatosok Pinoccio és Hamupipőke történetét nézték meg csoportosan németül, a felsősök a Pacman és a Szépség és a Szörnyeteg című előadást. A kollégák nem csak osztályokkal, hanem egyénileg is járnak a DBU-ba, ehhez lehetőséget teremt a SZNNÖ támogatása is.

Pálné Nühr Györgyi és Péter Renáta kíséretében a 7-8. osztályosok 4 alkalommal vettek részt a Garay János Gimnáziumban szervezett Goethe-mozi filmvetítéseken.

- **Könyvtár, könyvek, folyóiratok**

Ebben a tanévben az alsó tagozaton a 3.b tanulói rendelték meg az igen közkedvelt Mini Spatzenpost-ot, és felső tagozaton is többen dolgoztak német nyelvű folyóiratból. Folyóiratok terjesztését Puskás Andrea vállalta.

A gyerekek nagyon kedvelik, mert játékos formában, őket érdeklő cikkekkel bővíti a szókincsüket, kiegészíti az aktuális tananyagot, illetve a nyelvvizsga felkészítésben is használták. Nagy segítségünkre van a német környezetismeret tantárgy oktatásában, praktikusán használható szótárismereti gyakorlatoknál.

Fontos feladat a biztos szótárhasználat, hiszen nélküle az önálló nyelvtanulás elképzelhetetlen. Ennek ideális eszköze alsó tagozaton a Grimm Kiadó Gyerekszótára, melyet harmadik osztálytól rendszeresen használunk a tanórákon.

Szinte minden kollégánk használja már az osztályteremben is az internetet, sok új ötletet kaphatunk a munkánkhoz. Többen készítenek interaktív feladatokat.

- **Főiskolai hallgatók kétnyelvű tanítási gyakorlata**

Az elmúlt tanév során a 3 főiskolai hallgató hospitált és tanított német nyelven oktatott tantárgyakat az alsó tagozaton: környezetismeretet, éneket, testnevelést és német népismeretet. Mentoraik Wigand Brigitta, Bonifertné Simon Bernadett, Steib-Gajda Szilvia, Lenkeiné Várhegyi Éva, Bozay Izabella és Vargáné Rónai Éva voltak.

- **Bemutató órák**

Az év folyamán szinte minden kollégánő tartott bemutató órát: 1. osztályban óvónőknek, leendő elsős ovisoknak, a nyílt napokon természetesen a szülőknek.

Sikeres volt idén is a Suliváró rendezvény új formája: kollégáink rövid német nyelvű játékos foglalkozást is tartottak a gyerekeknek.

- **Az Oktatási Hivatal Nemzetiségi Bázisintézménye**

A 2017-2018-as tanévben már nemzetiségi bázisintézményi feladatokat is ellátott iskolánk. Ennek keretein belül nagyon hasznos és népszerű továbbképzéseknek, előadásoknak adtunk helyet, melyek ezzel a megye tanítói és tanárai számára is könnyebben elérhetővé váltak, hiszen nem kellett Budapestre vagy Pécsre utazniuk, emellett bemutattuk jó gyakorlatainkat (nemzetiségi nap, svábbál, megyei szövegértő verseny). Főleg a népismeret tanítását segítő rendezvényeink voltak népszerűek, mint például Mikola Péterné Kukoricázz velünk! című projektbemutatója. Ezek az alkalmak nagyon jó alkalmat adnak a tapasztalatcserére, egymás inspirálására.

A rendezvények referense, szervezője Bozzay Izabella volt

http://www.dienessuli.hu/hir_csoportba/15/nemet+nemzetisegi+bazisintezmeny.html

- **Német önkéntes**

Szeptembertől júniusig egy fiatal önkéntes segítette munkánkat, elsősorban a nyelvhasználat, nyelvgyakorlás területén. Felső tagozaton főleg a szóbeli szövegalkotás, kiejtés, intonáció, párbeszéd területén tudott segíteni, főleg a nyelvvizsgára készülőknek. Alsó tagozaton nyelvi játékokban, kiejtés és hallott szövegértés fejlesztésében számítottunk rá.

Kialakítottunk egy órarendet, amely szerint tervezhető módon vártuk az óráinkra, ez segítség volt neki is és a tanítóknak is.

Tapasztalataink szerint igyekezett a rá bízott feladatokat elvégezni, bár a második féltől többször hiányzott, kicsit elfáradt, nehezebben kezdeményezett kommunikációt a gyerekekkel, felnőttekkel, de rá bízott feladatokat igyekezett elvégezni.

Ha legközelebb önkéntesünk érkezik, a most szerzett tapasztalataink szerint előre pontosan egyeztetni tudjuk majd az elvárásainkat.

Az önkéntes mentorálását Wigand Brigitta és Pálné Nühr Györgyi vállalta.

- **„Pädagoge des Jahres 2018”**

A tanév végén, pedagógusnap alkalmából kolléganőnk, **Pálné Nühr Györgyi** vehette át dr. Józán-Jilling Mihálytól, a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat elnökétől a „Pädagoge des Jahres 2018” kitüntetést a német nemzetiségi oktatásban nyújtott kiemelkedő munkájáért. Nagy elismerés ez nemcsak neki, hanem az egész iskolának, vele együtt immár négy pedagógusunk részesült ebben a kitüntetésben. A díjátadót a 4.b osztály tanulói által adott műsor színesítette, melyet Jákob Livia tanított a gyerekeknek.

8. PEDAGÓGIAI-SZAKMAI ELLENŐRZÉSEK, MINŐSÍTÉSEK

A 2017-es tanévben **Jákob Livia** Pedagógus II. kategóriát megcélzó minősítési eljárását folytattuk le, 2018-ban **Bozzay Izabella** és **Simon Andrea** mesterpedagógusi minősítésére került sor a kirendelt szakértők irányításával. Mindegyik minősítés sikeres volt. Szaktanácsadói felkészítése után Bozzay Izabella a Nemzetiségi Pedagógiai Központ irányításával **német nemzetiségi szaktanácsadói feladatokat** is ellát.

A következő évben 4 pedagógusunk szeretné megszerezni a Pedagógus II minősítést: **Péter Renáta, Prischetzkyne Márkus Emőke, Vargáné Rónai Éva** és **Wigand Brititta**.

A német nemzetiségi tanítóink és tanáraink aktivitását mutatja, hogy a felsorolt hét kolléganő a német munkaközösség tagja.

Az **intézményvezetők tanfelügyeleti ellenőrzésére** az 5 éves vezetői ciklusa 2. és 4. évében végzik el. **Simon Andrea** pedagógiai-szakmai ellenőrzésre 2018 februárjában került sor. A szakértők kidomborították a kiemelkedő területeket, és a további fejlesztésekhez sok sikert kívántak.

Az intézményvezető tanfelügyeleti ellenőrzését 2018. október 25-én az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése követi.

9. ORSZÁGOS KOMPETENCIAMÉRÉSEK

Iskolánk tanulóinak átlageredményei nemcsak az országos eredményeknél jobbak, hanem a megyeszékhelyi általános iskolák eredményeinél is. Az egyes évek eredményei között számottevő eltérés nem tapasztalható. A minimális eltérések valójában statisztikai ingadozást jelentenek, miközben az eredmények többé-kevésbé állandó tanulói átlagteljesítményt mutatnak.

Átlageredmények matematikából:

évfolyam	2013		2014		2015		2016		2017	
	országos	iskolai	országos	iskolai	országos	iskolai	országos	iskolai	országos	iskolai
6.	1489	1572	1491	1537	1497	1529	1486	1560	1497	1511
8.	1620	1725	1617	1646	1618	1649	1598	1658	1612	1677

évfolyam	2013		2014		2015		2016		2017	
	megyeszékhelyi	iskolai	megyeszékhelyi	iskolai	megyeszékhelyi	iskolai	megyeszékhelyi	iskolai	megyeszékhelyi	iskolai
6.	1527	1572	1518	1537	1530	1529	1521	1560	1528	1511
8.	1654	1725	1636	1646	1642	1649	1624	1658	1640	1677

Átlageredmények szövegértésből:

évfolyam	2013		2014		2015		2016		2017	
	országos	iskolai	országos	iskolai	országos	iskolai	országos	iskolai	országos	iskolai
6.	1465	1555	1472	1529	1497	1590	1494	1590	1503	1569
8.	1577	1573	1567	1662	1555	1657	1568	1677	1571	1646

évfolyam	2013		2014		2015		2016		2017	
	megyeszékhelyi	iskolai	megyeszékhelyi	iskolai	megyeszékhelyi	iskolai	megyeszékhelyi	iskolai	megyeszékhelyi	iskolai
6.	1545	1590	1520	1559	1528	1554	1536	1590	1542	1569
8.	1590	1657	1598	1662	1598	1645	1602	1677	1599	1646

A családi háttérindex információkból kiszámították, hogy a hozzáadott érték iskolánk esetében magasabb – helyenként szignifikánsan –, mint a szakemberek által számított várható fejlődés. Ez azt jelenti, hogy pedagógusaink az elvárt átlagos szinthez képest hatékonyabb munkát végeznek.

Idegen nyelvi mérés, célnyelvi mérés

Iskolánkban a német nyelvet nemzetiségi nyelvként tanítjuk, ezért nem alkalmas az idegen nyelvi mérésre. Az idegen nyelv oktatása sokkal kisebb óraszámokban történik (4-8. osztály heti 3-3 órában) mint a nemzetiségi (1-8. évfolyamon heti 5-5 óra + 1 óra népismeret), tehát a kimagaslóan magas értékek egy alacsony nehézségű feladatsor megoldásából születnek. Ezért ezt a mérést nem kell elvégezniük a nemzetiségi iskoláknak.

A célnyelvi mérésben sem vesznek részt tanulóink, mivel ez a kéttannyelvű iskolák számára méri a nyelvtudást és nem a kétnyelvű (=nemzetiségi) tanulók számára.

Az angolt tanítjuk idegen nyelvként, de – a kompetenciaméréssel ellentétben – itt nem kerülnek országos feldolgozásra a feladatlapok és nem készülnek összehasonlító elemzések, így csak saját gyerekeinkhez tudjuk hasonlítani a mérést.

10. NÉMET KAPCSOLATOK

Német kapcsolatunk a Német Vöröskereszt VOLUNTA szervezetév van. Rajtuk keresztül kaptunk tavaly és az idén német önkéntest. Sajnos az idei önkéntesünk 2 hetet sem töltött nálunk, mindenképpen haza akart utazni, amit végül a VOLUNTA szervezet engedélyezett számára. Ebben a tanévben lehet, hogy ezért mégsem lesz német anyanyelvű önkéntesünk, aki a nyelvhasználat fejlesztésében anyanyelvű segítséget tudott volna adni.

11. PÁLYÁZATOK

Az előző évben a Nemzeti Kulturális Alap pályázatán kórusunk számára 350 000 Ft-ot nyertünk, amiből 300 000 Ft értékben német nemzetiségi ruhát varrattunk 12 főre. A folyamatot szeretnénk folytatni. A pályázatot az idén is beadtuk, és reméljük, hogy további viseletek varratására kerülhet sor.

12. SEGÍTSÉG AZ INTÉZMÉNY RÉSZÉRE

Az előző tanév végére nem szerveztünk ausztriai tábort, most viszont megkezdjük a szervezést a 2019 nyarán sorra kerülő német nyelvi táborhoz. Szívesen vennénk, ha a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat beadná a nemzetiségi pályázatot a tábor utazási költségeinek a fedezésére. A pályázati anyag elkészítését természetesen továbbra is vállalnánk.

Talán az idén ismét sikerülhet a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat nemzetiségi pályázatával támogatáshoz jutni az iskolai sváb bálunk megrendezéséhez is. Sajnos a rendezvény helyszínének a bérleti díján kívül (Babits Mihály Kulturális Központ, 130 000-150 000 Ft) a többi költségre nem tudjuk felhasználni a pályázatot (kerámia megrendelés – 100 000 Ft, mézeskalács megrendelés – 50 000 Ft, kézműves tombolatárgyak vásárlása – 50 000 Ft, díszítés, vendéglátás, kuglóf, szódavíz, szörp, ... – 50 000-80 000 Ft). Pedig ezek kifizetése számunkra nagy gondot jelentenek. Ha ehhez tudnánk segítséget kapni, a német önkormányzattól, az nagy segítség lenne.

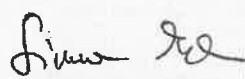
Egyébként pedig így is sok segítséget és anyagi támogatást kapunk a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzattól és a Szekszárdi Német nemzetiségi Egyesülettől, melyekért a jelen tájékoztatóban is köszönetemet fejezem ki:

- biztosította a geresdlaki tájház látogatásának utazási költségét osztályaink számára
- támogatta a nemzetiségi napunk programja tiszteletdíjait, a programok alapanyagainak költségét
- Köszönjük, hogy tanulók és pedagógusok részére alapított díjak segítségével eddig 9 tanulóknak kaphatta meg az **Ungardeutscher Nachwuchs**, 4 pedagógusunk a **Pädagoge des Jahres** és két igazgatónk és egy kolléganőnk a **Für das Szekszárder Deutschum** díjat.

13. FONTOS NÉMET MUNKAKÖZÖSSÉGI FELADATAINK, TERVEINK A 2018/2019-ES TANÉVRE

- Az eddigi sokrétű tevékenység folytatása.
- Idén is sikerült jó kapcsolatot ápolni a **Wunderland óvodával**: Az év során többször adtunk elő dalokat, táncokat, kisebb színdarabokat az óvodásoknak, amivel amúgy is készültünk a tanév során. Szeretnénk ezt a kapcsolatot továbbra is fenntartani. Várjuk az ovisokat a német vers- és prózamondó házi versenyünkre.
- Tartalmas, hasznos programok összeállítása a **bázisintézményi** program keretein belül.
- Minél több kolléga **minősüljön** a következő években német nyelv és irodalom/ német népismeret tantárgyakból, esetleg tovább lépve mesterpedagógus fokozat elérése.
- A tanulók érdeklődéséhez igazodva új, érdekes **versenyek** felkutatása, kipróbálása.
- A **kétnyelvű** oktatás még magasabb szintre emelése.
- **Eseményeinkről**, eredményeinkről mielőbb részletes beszámolót megjelentetni az iskola honlapján, facebook oldalán, helyi médiában.

Szekszárd, 2018. 10. 12.

Simon Andrea
intézményvezető

